



LUONNONSUOJELULAIN 65 §  
MUKAINEN NATURA-VAIKUTUSTEN  
ARVIO KOSKIEN SALON MATILDAN  
TULLIMETSÄN OSAYLEISKAAVAN  
TOTEUTUMISEN VAIKUTUKSIA TEIJON  
YLÄNKÖ NIMISELLE NATURA-ALUEELLE

---





## Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Aineisto ja menetelmät.....	3
3. Hankkeen tavoitteet.....	3
4. Natura-alueen yleiskuvaus .....	3
5. Osayleiskaava hankkeen mahdolliset vaikutukset Teijon ylängön Natura-alueeseen.....	4
5.1 Suorat vaikutukset.....	4
5.2 Epäsuorat vaikutukset .....	4
5.2.1 Valaistus ja kosteusolosuhteiden muutokset .....	4
5.2.2 Melu .....	5
5.2.3 Päästöt ilmaan ja pohjaveteen.....	5
5.2.4 Häirinnän lisääntyminen .....	5
6. Hankkeen yhteisvaikutukset muiden maankäyttöhankkeiden kanssa.....	6
7. Arvion epävarmuustekijät.....	6
8. Yhteenveto ja johtopäätökset .....	6
9. Lähteet ja kirjallisuus.....	7
10. Liitteet.....	7



## 1. Johdanto

Salon kaupunki tilasi kesällä 2021 Suomen Luontotieto Oy:ltä Luonnonsuojelulain 65 § mukaisen Natura-vaikutusten arvioon liittyen Salon Teijon alueelle suunnitellun Tullimetsän osayleiskaavan toteutumisen vaikutuksiin Teijon Ylänkö nimiseen Natura-alueeseen. Selvitys liittyy hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

## 2. Aineisto ja menetelmät

Arvioinnin tarkoituksena on antaa Luonnonsuojelulain (1096/1996) 65§:n tarkoittama arvio siitä, kuinka suunnitellun osayleiskaava alueen toteutuminen vaikuttaa niihin luonnonarvoihin, joiden perusteella Teijon ylänkö (FI0200086) niminen alue on valittu Natura- 2000 suojelukohteeksi.

Kohteen aluetyyppi on SCI (Sites of Community Importance, luontodirektiivin perusteella Natura 2000-verkostossa), joten tässä selvityksessä arvioidaan ensisijaisesti suunnitellun hankkeen synnyttämät välilliset ja välittömät mahdolliset vaikutukset alueella esiintyviksi ilmoitetuille luontodirektiivin luontotyypeille ja luontotyyppeihin sidoksissa oleviin uhanalaisiin tai vaatelaihin eliölajeihin.

Arvio perustuu kohteen Natura-tietolomakkeen tietoihin luontotyyppien ja uhanalaisen eliölajiston esiintymisestä alueella. Arvion laatijalla oli käytössä alueelta tehdyt useat eri selvitykset. Osayleiskaava-alueelta on aiemmin tehty kaavoitukseen liittyvä luontoarvojen perusselvitys. Tämän Natura arvion yhteydessä ei alueelta tehty erillisiä maastoselvityksiä. Arvioita laadittaessa oli käytössä kolme eri suunnitelmavaihtoehtoa (karttaliite 1), mutta lopullisesta kaava-ehdotuksesta ei ollut vielä tehty päätöstä.

Natura arvion laati biologi FM Jyrki Matikainen. Raportin taittoi Eija Rauhala. Tilaaja luovutti käyttööme kaiken hankkeeseen liittyvän materiaalin.

## 3. Hankkeen tavoitteet

Matildan Tullimetsän osayleiskaavatyön tavoitteena on osoittaa alueelle asumista sekä majointus- ja muita palveluja, jotka lisäävät ja täydentävät jo alueella olevaa tarjontaa. Kaavaluonnos vaiheessa alueelle on esitetty kolme eri suunnitelmavaihtoehtoa, jossa kerrosneliöitten määrä vaihtelee 25000 ja 33000 kerrosneliön välillä. Kaikissa kolmessa suunnitelmavaihtoehdossa pääosa alueelle suunnitelluista rakennuksista sijoittuisi alueen länsireunalle, nykyisen kyläalueen reunalle. Kaikissa suunnitelmavaihtoehdossa on mukana laavumaja alue, joka on suunniteltu sijoitettavaksi alueen eteläosaan lähelle Natura-alueen rajaa. Rakennuksia tulisi alueelle suunnitelmavaihtoehtojen mukaan enimmillään noin 120 kappaletta. Näiden lisäksi alueelle on suunniteltu viljelypalstoja, puistoja ja muita virkistyskäyttöä palvelevia rakennelmia ja toimintoja.

## 4. Natura-alueen yleiskuvaus

Teijon ylänkö niminen Natura-alue on erittäin laaja ja valtaosa alueesta kuuluu Teijon kansallispuistoon, jota Metsähallitus isännöi. Natura-alueen pinta-ala on 3457 hehtaaria. Natura-alueella on yhteensä 12 Natura-luontotyyppiä, joista priorisoituja luontotyyppejä on neljä.



Taulukko 1. Alueella esiintyvät Natura-luontotyypit ja niiden osuus koko Natura-alueen pinta-alasta Natura-tietolomakkeen mukaan.

Humuspitoiset järvet ja lammet (3160)	10%
Pikkujoet ja purot (3260)	<1%
Keidassuot* (7110)	24%
Vaihtumissuot ja rantasuot (7140)	<1%
Lähteet ja lähdesuot (7160)	<1%
Letot (7230)	<1%
Silikaattikalliot (8220)	2%
Luonnonmetsät* (9010)	<1%
Jalopuumetsät* (9020)	<1%
Lehdot (9050)	<1%
Harjumetsät (9060)	<1%
Metsäluhdat* (9080)	<1%
Puustoiset suot* (91D0)	6%

\*priorisoitu luontotyyppi

Suunniteltu osayleiskaava- alue rajautuu kaakkoisosiltaan ja eteläosiltaan Teijon kansallispuistoon, joka kuuluu Teijon ylängöt Natura-alueeseen. Rajautuvalla alueella koko Natura-alue on metsäistä luontotyyppiä. Osayleiskaava-alueeseen rajautuva Natura-alue on kaakkoispuolella Luonnonmetsät luontotyyppiä, vaikka aluetta on ennen kansallispuiston perustamista hoidettu osin talousmetsänä. Alueella on myös muutamia soistuvia korpinotkemia, jotka täyttänevät Puustoisien suon luontotyyppi määritelmän. Kaava-alueen eteläpuolella maasto on kalliosta ja mäntyvaltaista ja tällä esiintyy Silikaattikalliot luontotyyppiä laajalla alueella. Tällä alueella osa kalliomänniköstä on vanhaa ja alueella on myös hieman runsaammin lahoppuustoa.

Osayleiskaavan pohjoisosassa, joka sijaitsee Natura-alueella, sijoittuu tiheäpuustoiselle metsäalueelle, jossa esiintyy sekä Luonnonmetsät että Lehdot Natura-luontotyyppiä.

## 5. Osayleiskaava hankkeen mahdolliset vaikutukset Teijon ylängön Natura-alueeseen.

### 5.1 Suorat vaikutukset

Osayleiskaava alue ulottuu pohjoisosiltaan Natura-alueelle, mutta tälle alueelle kolme eri suunnitteluvaihtoehtoa ei esitä maankäyttöä. Tullinmetsän osayleiskaavan toteutumisen seurauksena ei Natura-alueelle tulla myöskään linjaamaan uusia sähköjohtoja, kaapeleita tai viemäriinjoi.

### 5.2 Epäsuorat vaikutukset

#### 5.2.1 Valaistus ja kosteusolosuhteiden muutokset

Eri suunnitteluvaihtoehtoisissa rakentaminen sijoittuu pääosin alueen länsi- ja luoteisreunalle, siten että uudet korttelit rajautuvat vanhaan kyläalueeseen. Alueen pohjoisosassa Natura-alueen ja uusien rakennusten väliin jää lähes 300 metrin levyinen metsäinen vihervyöhyke, joten tällä alueella ei maankäyttö vaikuta Natura-alueen olosuhteisiin millään tavoin. Alueen eteläosassa suunnitellut rakennuspaikat ulottuvat lähimmillään noin 150 metrin päähän



Natura-alueen rajasta, ja aivan alueen eteläosaan suunnitellut laavumajat sijoittuvat hyvin lähelle Natura-alueen rajaa. Ainoastaan suunniteltujen laavumajojen alueella mahdollinen maankäytön edellyttämä puuston raivaus ja alueen avautuminen voi vaikuttaa Natura-alueen reunaosien valaistus- ja kosteusolosuhteisiin. Näillä kohdin ei Natura-alueella kuitenkaan esiinny sellaisia luontotyyppisiä, jotka olisivat herkkiä kosteus- ja valaistusolosuhteiden muutoksille.

Koska mahdolliset muutokset Natura-alueen olosuhteisiin kohdistuvat vain pienelle alueelle, eikä Natura-alueella ole näillä kohdin sellaisia luontotyyppisiä, jotka olisivat herkkiä olosuhteiden muutoksille, ei Tullinmetsän osayleiskaavan toteutumisella ole merkittävää haittaa Luonnonmetsät luontotyypille.

### 5.2.2 Melu

Hanke aiheuttaa rakentamisaikana melua, joka on tilapäistä ja epäsäännöllistä. Varsinaisesta asumisesta ei hankkeen toteutuessa seuraa merkittäviä meluvaikutuksia. Rakentamisen aikana saattaa luonnonsuojelualueita koskeva päiväajan meluohjearvo 45 dB ylittyä tilapäisesti mm. rakennuskoneiden ja erityisesti perustamistöiden aikana. Vaikka melu on lyhytaikaista, sillä saattaa olla merkittäviä esim. lintujen pesimämenestykseen vaikuttavia seurauksia. Haitat on mahdollista torjua täysin melua tuottavan rakentamisen ajoittamisella lintujen pesimäkauden ulkopuolelle.

Asumisesta aiheutuva taustamelu ei tavallisesti ylitä valtioneuvoston aiheuttamia ohjearvoja, eikä taustamelu estä edes häiriöherkimpien lajien asettumista alueelle. Alueen normaalin käytön aiheuttama meluvaikutus tuskin ylittää normaalia ihmisen kuulokynnystä Natura-alueella.

Hanke lisää autoliikennettä alueella jonkin verran, mutta koska kulku alueelle on suunniteltu kyläalueen suunnasta, ei Natura-alueelle kuuluva liikennemelu tule hankkeen toteutumisen vuoksi lisääntymään merkittävästi.

Osayleiskaavan mahdollistamien toimien toteutumisesta seuraavaa meluvaikutus on vähäinen, eikä se tule vaikuttamaan Natura-alueen eläimistöön millään tavoin.

### 5.2.3 Päästöt ilmaan ja pohjaveteen

Hankkeen rakentamisaikaiset vaikutukset ilmapäästöihin tulevat työkoneista ja laitteista sekä alueelle rakentamisaikana suuntautuvasta liikenteestä. Näistä kertyvät typenoksidipäästöt jäävät kuitenkin vähäisiksi ja väliaikaisiksi. Vähäisillä päästöillä ei ole vaikutusta alueen luontotyyppisiin tai eliöstöön. Alueen jätevedet tullaan hoitamaan jätevesisäädösten mukaisesti eikä Natura-alueelle kohdistu jätevesipäästöjä. Mahdolliset hulevesipäästöt hoidetaan nyky-säännösten mukaan, eikä niitä johdeta alueen vesistökohteisiin.

### 5.2.4 Häirinnän lisääntyminen

Kaikenlainen ihmistoiminta vaikuttaa eliöstöön ja häiriöherkimmät lajit, kuten monet lintulajit saattavat karkottua alueelta melko vähäisestäkin toiminnasta kuten pelkästä alueella kulkemisesta. Osayleiskaavan toteutuminen lisää alueella liikkuvien ihmisten määrää suurimmillaan noin 600-800 ihmisen verran (oletus että kaikki uudet asukkaat ja hotellivieraat ovat liikkeellä samanaikaisesti) ja näistä vain osa liikkuu Natura-alueella. Teijon kansallispuiston ja Natura-alueen kävijämäärät vuodessa ovat olleet viime vuosina yli 120000 henkeä, joten kokonaismäärää eivät uudet asukkaat ja vieraat merkittävästi lisää.

Teijon kansallispuiston alueella on hyvin toimiva polku- ja ulkoilureittiverkosto, johon kulkeminen ohjautuu. Tullinmetsän alueelta Natura-alueelle kulkee vanhoja polkureittejä, mutta virallista suunniteltua reittiä alueella ei kulje. Jotta alueelle ei syntyisi uusia suunnittelemtomia kulkureittejä, kannattaa alueelle suunnitella polkureitistö yhdessä kansallispuistoa isännöivän Metsähallituksen kanssa. Polkureitin rakentamisessa kannattaa hyödyntää alueen läpi kulkevia entisiä polkuja.



## 6. Hankkeen yhteisvaikutukset muiden maankäyttöhankkeiden kanssa

Osayleiskaava- alueeseen kuuluu alueen pohjoisosassa sijaitseva Matildan Tammipuiston asemakaava-alue, josta on laadittu erillinen Natura-vaikutusten arvio. Tämän lisäksi Matildan kylän alueella on valmisteilla Tullintien asemakaava alueen täydennys. Kumpikin näistä hankkeista lisää alueen väkilukua ja kulutuspainetta Natura-alueelle. Mikäli kaikki hankkeet toteutuvat suunnitellussa laajuudessa on Natura-alueen polkuverkostoa parannettava ja maastoon kohdistuvaa kulutuspainetta seurattava. Tammipuiston ja Tullintien asemakaava- alueiden lisäksi alueelle ei ole suunnitteilla muuta laajaa maankäyttöä.

## 7. Arvion epävarmuustekijät

Arvio perustuu alueilta tehtyihin luontoselvityksiin sekä lajistonselvityksiin ja Natura-tietolomakkeen tietoihin. Alueelta on olemassa jonkin verran lajistotietoa mm. laji.fi portaalissa. Osayleiskaavan mahdollistama rakentaminen saattaa jäädä pienemmäksi kuin kaava mahdollistaisi ja tämä vähentää alueen lähiympäristöön kohdistua kulutuspainetta. Suunnitellusta toiminnasta saatu lähtötieto on riittävää ja kaavan toteutumisesta seuraavat ympäristövaikutukset on mahdollista luotettavasti arvioida. Mikäli osayleiskaava merkittävästi muuttuu nyt suunnitellusta ja erityisesti mikäli rakennusten sijaintipaikkoja muutetaan lähemmäksi Natura-alueen rajaa, on Natura-arviota tarkennettava.

## 8. Yhteenveto ja johtopäätökset

Osayleiskaavan toteutuminen ei merkittävästi heikennä niitä Natura-luontotyyppisiä tai niihin sidoksissa olevien lajien elinmahdollisuuksia, joiden vuoksi alue on valittu Natura-2000 suojelukohteeksi.

Arviossa tuotiin esiin merkittävimmät ympäristöön kohdistuvat vaikutukset, joita hanke voi aiheuttaa. Hankkeen merkittävin ympäristövaikutus on häirinnän ja erityisesti Natura-alueelle suunnatun liikkumisen lisääntyminen. Osa häiriöherkimmistä lintulajeista kuten petolinnut ja kanalinnut siirtyvät todennäköisesti pesimään hieman kauemmas osayleiskaava-alueen rajalta.

Osayleiskaavan toteutuminen lisää alueella liikkuvien ihmisten määrää ja Natura-alueelle kohdistuvaa kulutuspainetta jonkin verran, mutta nämä haitat on mahdollista torjua ohjaimalla kulkemista polkuverkostolle. Alueelta Natura-alueelle suuntautuvaa polkuverkostoa on kehitettävä, jotta alueelle ei synny suunnittelemattomia polkuverkostoja.



## 9. Lähteet ja kirjallisuus

Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korj. painos, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Ilmonen, J., Rytteri, T. ja Alanen, A. 2001: Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet: Suomen Natura 2000 – ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. 2001. Suomen ympäristö 510.

Matikainen Jyrki, 2021: Salon Teijon Tammipuiston asemakaava alueen luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys 2021. Suomen Luontotieto Oy 24/2021

Matikainen Jyrki 2022: Luonnonsuojelulain 65 § mukainen Natura-vaikutusten arvio koskien Salon Matildan tammipuiston ja Tullintien asemakaavojen toteutumisen vaikutuksia Teijon Ylänkö nimiselle Natura-alueelle.

Natura-tietolomake : Teijon ylänkö. Varsinais-Suomen Ely-keskus.

Rytteri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki

Saario, Tapio 1998: Varsinais-Suomen ja Satakunnan luontoselvitykset. Bibliografia. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 96 s.

Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. 2001. Suomen ympäristö

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA -menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA -menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.

Söderman, T. 2007: Luonnonsuojelulain mukaisten Natura-arviointien ja – lausuntojen laatu 2001-2005. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 30/2007.

## 10. Liitteet

***Karttaliite 1. Osayleiskaava-alue ja eri suunnitteluvaihtoehdot***



	suunnittelualue
	nykyinen rakennus
	uusi rakennus
	ulkokiretti tai -polku
	arvokas luontokohde
	virtavesiympäristöjen ja suoluntotyyppien kokonaisuus
	kulttuuriperintökohde
I 1/2 II	kerrosluke

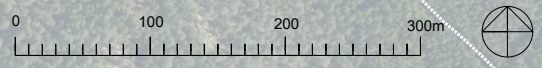
VE 1 yhteensä 26 000 k-m<sup>2</sup>

20.10.2021

Suunnittelutoimisto  
**SALON KAUPUNKI**  
 Matilda

Pöytäkirja 2020/2021  
 13. kokouskerta  
 13.10.2021  
 13.10.2021

Hittala & Kallio  
 Hittala & Kallio Oy  
 Hittala & Kallio Oy  
 Hittala & Kallio Oy







	suunnittelualue
	nykyinen rakennus
	uusi rakennus
	ulkoireitti tai -polku
	arvokas luontokohde
	virtavesiympäristöjen ja suoluntotyyppien kokonaisuus
	kulttuuriperintökohde
	kerrosluku

VE 2a yhteensä 25 000 k-m<sup>2</sup>

20.10.2021

Salon kaupunki  
Matilda

Piirustuksen sisältö:  
Matildedalin kehittämissuunnitelma  
VE 2a

FCG  
Matti Kumpulainen  
Matti Kumpulainen  
Matti Kumpulainen

Mittakaava: 1:4000

